ECLI:LV:RVPT:2019:1001.11091184712.1.S
Krimināllieta Nr. 11091184712
Lietvedības Nr.K30-0046-19/16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2019. gada 1.oktobrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā : tiesnese Dina Bondare
piedaloties prokurorei Dacei Kuncei
aizstāvim zvērinātam advokātam Modrim Vitkovskim
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu, kurā /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 175. panta trešajā daļā.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzība), iekļūstot telpā, un tieši:
2012.gada 11.oktobrī, /pers. A/, atrodoties dzīvoklī /adrese A/ un, izmantojot apstākli, ka viņa darbības neviens nevēro, ar dzīvoklī atrodošos atslēgu atvēra dzīvokļa istabas durvis, pēc kā iekļuva istabā, kur mantkārīgu tieksmju vadīts, no skapja slepeni nolaupīja /pers. B/ piederošo naudu - Ls 600.00 (EUR 853,72) un 780.00 Anglijas sterliņu mārciņas (saskaņā ar Latvijas Bankas valūtas kursu uz 2012.gada 12.oktobri viena GBR mārciņas vērtība ir 0.87500000 lati), tas ir Ls 682.50 (EUR 971,11) un zelta rokas pulksteni „Moskva" Ls 1500.00 (EUR 2134,31) vērtībā. Ar nolaupīto naudu un pulksteni /pers. A/ no noziedzīga nodarījuma izdarīšanas vietas aizgāja projām, tādā veidā slepeni, iekļūstot telpā nolaupīja cietušajam /pers. B/ piederošu naudu kopsummā Ls 1282,50 (EUR 1824,83) un zelta rokas pulksteni Ls 1500.00 (EUR 2134,31) vērtībā.
Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā.

Motīvu daļa

Apsūdzētais /pers. A/ uz tiesas sēdēm 2013.gada 17.septembrī, 2014.gada 1.aprīlī, 2014.gada 14.augustā neieradās un nepaziņoja tiesai par neierašanās iemesliem.
Uz tiesas sēdēm /pers. A/ tika aicināts saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 330.panta noteikumiem, savlaicīgi ierakstītā pasta sūtījumā nosūtot tiesas pavēstes uz paziņoto un deklarēto dzīvesvietu.
Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2014.gada 14.augusta lēmumu /pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis grozīts uz apcietinājumu, izsludināta viņa meklēšana un kriminālprocess apturēts līdz laikam, kad /pers. A/ tiks atrasts.
2014.gada 23.oktobrī tiesā saņemts Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas pārvaldes 1.biroja 2.nodaļas priekšnieka paziņojums, no kura izriet, ka meklēšanās gaitā iegūtās ziņas dod pamatu uzskatīt, ka /pers. A/ varētu atrasties ārzemēs (l.l.123).
2014.gada 3.novembrī Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūras Starptautiskās sadarbības nodaļai nosūtīts ierosinājums par Eiropas apcietinājuma lēmuma pieņemšanu attiecībā par /pers. A/.
2014.gada 11.novembrī pieņemts Eiropas apcietinājuma lēmums attiecībā par /pers. A/ un nosūtīts Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas Valsts policijas Kriminālpolicijas pārvaldes Starptautiskās sadarbības birojam ievietošanai starptautiskās sadarbības informācijas sistēmās.
No 2019.gada 7.februārī saņemtās Valsts policijas Galvenās Kriminālpolicijas pārvaldes Starptautiskās sadarbības biroja atbildes uz tiesas pieprasījumu izriet, ka VP GKrPP Starptautiskās sadarbības pārvaldē atrodas /pers. A/ starptautiskās meklēšanas lieta, pamatojoties uz 2014.gada 11.novembra pieņemto Eiropas apcietināšanas lēmumu, līdz ar to ir izveidoti starptautiskās meklēšanas ieraksti Šengenas un Interpola informācijas sistēmās ar mērķi aizturēt personu izdošanas nolūkā. Veicot meklēšanas pasākumus tika iegūla informācija par /pers. A/ iespējamo uzturēšanos Apvienotajā karalistē vai Francijā. Minētā informācija nav apstiprinājusies. Papildus tika nosūtīti pieprasījumi uz Krievijas, Baltkrievijas un Ukrainas Interpola birojiem ar mērķi veikt pārbaudes, ja gadījumā persona uzturas vai nākusi tiesībsargājošo iestāžu redzeslokā augstāk minētās valstīs. Rezultāts ir negatīvs (l.l.147).
Kriminālprocesa likuma 465.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka krimināllietu tiesa var iztiesāt apsūdzētā prombūtnē (*in absentia*), ja apsūdzētā atrašanās vieta nav zināma un tas norādīts informācijā par meklēšanas rezultātu.
Ņemot vērā to, ka meklēšanas pasākumu laikā, pārbaudot informāciju par /pers. A/ iespējamo atrašanos Lielbritānijā, informācija par /pers. A/ konstatēšanas gadījumiem ārvalstīs vai Latvijas Republikas teritorijā netika iegūta un apsūdzētā atrašanās vieta nav zināma, tiesa uzskata par iespējamu krimināllietu izskatīt apsūdzētā /pers. A/ prombūtnē.
Tiesa atzīst, ka apsūdzētā /pers. A/ vaina noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā, ir pierādīta ar tiesas izmeklēšanas laikā pārbaudītiem pierādījumiem, un proti, apsūdzētā un cietušā liecībām, apskates protokolu, kā arī ar citiem tiesas sēdē pārbaudītiem pierādījumiem.
Tiesa, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 4. un 6.punktu, nolasīja /pers. A/ pirmstiesas izmeklēšanā apsūdzētā statusā 2013.gada 30.aprīlī sniegtās liecības, kurās fiksēts, ka viņš savu vainu pēc uzrādītās apsūdzības atzīst daļēji. Pēc būtības vai faktiskās darbības atzīst pilnībā un nožēlo to, ko izdarīja. Taču, kā jau iepriekš liecībās norādīja, tad paņēma tikai 500 latus, 300 mārciņas un rokas pulksteni. Lati un mārciņas stāvēja katra savā aploksnē. No aploksnes, kur bija lati, paņēma 500 latus un tur vēl palika lati, precīzi cik pateikt nevar, bet varētu būt tikpat daudz. No aploksnes,

kur stāvēja mārciņas, paņēma 300 mārciņas, un arī šajā aploksnē vēl palika mārciņas. No skapja paņēma arī rokas pulksteni, ko pazaudēja, iespējams, taksometrā (1.sēj., l.l. 77-78).

Tiesa, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 4. un 6.punktu, nolasīja /pers. A/ pirmstiesas izmeklēšanā aizdomās turētā statusā 2012.gada 6.decembrī sniegtās liecības, kurās fiksēts, ka /pers. B/ pieaicināja viņu palīdzēt taisīt remontu. 11.10.2012.gadā viņš palika dzīvoklī /adrese A/ viens, jo /pers. B/ ar sievu un bērnu aizbrauca iepirkties. Viņš gribēja apskatīt jauno skapi, skapis atradās otrā istabā, istabas durvis bija aizslēgtas, bet atslēga atradās pie durvīm. Viņš atvēra durvis un iegāja istabā. Kad apskatīja skapi, tajā ieraudzīja aploksnes, vienā aploksnē bija lati, viņš paņēma 500 Ls, 25 banknotes 20 latu nominālvērtībā, otrā aploksnē bija Anglijas sterliņu mārciņas (GPB), tur paņēma 300 GBP, 2 banknotes 50 GBP nominālvērtībā, 10 banknotes 20 GBP nominālvērtībā, vēl skapī paņēma vīrieša zelta rokas pulksteni ar zelta aproci. Kad izgāja no istabas, durvis aiztaisīja.

Kad atbrauca /pers. B/ sieva, viņš aizgāja no dzīvokļa, devās uz centru uz spēļu zāli, bet kur neatceras, pēc tam aizbrauca uz Pļavniekiem ar taksi. Spēļu zālē "Fēnikss" Pļavniekos kaut kur A. Saharova ielā, pārbaudot kabatu, konstatēja, ka pazaudējis pulksteni. Domā, ka tas izkrita taksometrā. Spēlēja kādas trīs dienas. Kad nospēlēja visus latus, aizgāja samainīt Anglijas sterliņa mārciņas valūtas maiņas punktā, kas atrodas Merķeļa ielas un Marijas ielas krustojumā, sanāca kaut kur 240 Ls. Saņemot naudu, viņš atkal devās uz spēļu zāli kaut kur A. Čaka ielā un nospēlēja visu naudu. Savu vainu atzīst un nožēlo, vēlas izlīgt ar cietušo, meklē darbu, lai izmaksātu nodarīto kaitējumu (1.sēj., l.l. 27-28).

Protokolā par /pers. A/ liecību pārbaudi uz vietas fiksēts, ka /pers. A/ parāda zādzības izdarīšanas vietu (1.1. 29-31).

Cietušais/pers. B/ tiesas sēdē liecināja, ka viņam agrāk pazīstamais /pers. A/ remontēja viņa dzīvokli. /pers. A/ noalgoja veikt kosmētisko remontu tikai vienā istabā. Apstiprināja, ka viņam tika nozagti 600 lati un 780 mārciņas. Nauda atradās istabā, kuru viņš aizslēdza.

Viņš uzreiz zādzības faktu nepamanīja, jo skapī katru dienu neskatās. Nākamajā dienā /pers. A/ neatnāca uz darbu. Pulkstenis bija skapī vidējā plauktā, acu augstumā. Atstāja arī daļu naudas, visu nepaņēma. Lati un mārciņas, liekas, stāvēja atsevišķi. Skapis nebija slēdzams. Policiju izsauca dienu vai divas pēc notikušā.

Atbildot uz prokurores jautājumiem, cietušais liecināja, ka istabas durvis nebija uzlauztas, tās bija aizslēgtas ar atslēgu, tāpēc no sākuma viņš pat nepamanīja, ka kaut kas noticis. Aizdomas radās, kad /pers. A/ neatnāca uz darbu, kad viņam zvanīja – neatbildēja.

Tajā laikā ciemiņi mājās nebija nākuši. Mājās bija tikai viņš, sieva un bērns.

Zelta pulksteni „Moskva" viņš mantoja no vectēva. Rokas pulksteņa vērtību izmeklētājai norādījis mazāku nekā reālo. Viņš zināja tikai aptuveno vērtību, bet pulksteņa vērtība ir lielāka, kā norādīts apsūdzībā, jo zelta pulkstenis ar rokassprādzi maksā ap EUR 5000.

No apskates protokola un shēmas izriet, ka 2012.gada 12.oktobrī, veikta dzīvokļa /adrese A/ apskate, kuras laikā konstatēts, ka dzīvoklī ir divas istabas, dzīvoklī notiek remonts, izņemot vienu istabu, kurā atrodas mēbeles. Uz apskates brīdi skapja durvis ir daļēji atvērtas. Skapī atrodas plaukti. Ieejas durvis šai istabai aprīkotas ar slēdzeni, uz apskates brīdi atslēga atrodas slēdzenē. Durvīm un slēdzenei bojājumi nav konstatēti (1.1. 4 - 5).

Konfrontēšanas protokolā starp cietušo /pers. B/ un apsūdzēto /pers. A/ fiksēts, ka gan cietušais, gan apsūdzētais paliek pie liecībām par naudas apmēru (l.l.70-71).

Tiesa, iztiesāšanas gaitā pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, liecinošo personu liecības, atzīst, ka apsūdzētā /pers. A/ vaina viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta, un pastāv Kriminālprocesa likuma 520.pantā noteiktais notiesājoš a sprieduma taisīšanas pamats.

Tiesai nav pamata neticēt cietušā /pers. B/ liecībām par nozagtās naudas apmēru un pulksteņa vērtību, jo cietušais ir sniedzis liecības, būdams brīdināts par kriminālatbildību nepatiesu liecību sniegšanas gadījumā. No lietas apstākļiem neizriet, ka cietušajam būtu kāds personisks pamats sniegt pret apsūdzēto nepatiesas liecības.

Ar norādītajiem pierādījumiem, kā arī ar paša /pers. A/ liecībām apstiprināts fakts, ka viņš prettiesiski iekļuva slēgtajā istabā un šīs iekļūšanas rezultātā no istabas skapja pazudušas apsūdzībā uzrādītās cietušajam piederošās mantas. Līdz ar ko atbildība par iestājušajām sekām uzliekama /pers. A/.

Savukārt apsūdzētā /pers. A/ liecības vērtē kā aizstāvības izvēlētu poziciju ar mērķi izvairīties no atbildības par nozagtajām mantām un kaitējuma atlīdzības, kā arī kā mēģinājumu sevi parādīt labvēlīgāk.

Ņemot vērā augstākminēto, tiesa uzskata, ka apsūdzētā /pers. A/ vaina inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā pierādīta ārpus jebkādām saprātīgām šaubām, un viņa darbības, kas izpaudās kā svešas kustamas mantas slepenā nolaupīšanas (zādzības) no telpas, satur Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāvu.

Lietā cietušais /pers. B/ pieteicis kaitējuma kompensāciju Ls 2763,00, t.i. EUR 3931,39 apmērā par nozagto mantu vērtību.

Kriminālprocesa likuma 22.pantā noteikts, ka personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālās iespējas morālās un materiālās kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmo daļu kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskām ciešanām un mantisko zaudējumu. Līdz ar to, pamatojoties uz Kriminālprocesa 350.pantu, no apsūdzētā /pers. A/ par labu /pers. B/ piedzenama kaitējuma kompensācija EUR 3931,39.

Izlemjot jautājumu par soda veida noteikšanu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta ceturto daļu /pers. A/ ir izdarījis smagu noziegumu, kas vērsts pret cietušā mantiskajām interesēm. Nodarītie zaudējumi nav atlīdzināti.

Par apsūdzētā /pers. A/ personību noskaidrots, ka viņš ir dzimis 1981.gadā, Latvijas Republikas pilsonis, precējies, apgādībā viens nepilngadīgs bērns, deklarētas dzīvesvietas nav. /pers. A/ agrāk ir bijis sodīts, bet sodāmība dzēsta (l.l.18). VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrā" Narkoloģiskās palīdzības dienesta ambulatori konsultatīvajā nodaļā datu nav (1.1. 34), VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrā" datu par psihiskiem traucējumiem nav (1.1. 36).

Lai sasniegtu soda mērķi - sodīt apsūdzēto un atturēt viņu un citas personas no analoģisku noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, tiesa uzskata, ka /pers. A/ nosakāms smagākais sods, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta trešās daļas sankcijā – brīvības atņemšana. Alternatīvu sodu piemērošana tiesas ieskatā nav atbilstoša radītajam kaitējumam.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta trešās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam /pers. A/ soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Krimināllikuma 47. pantā paredzētos un citus atbildību mīkstinošus apstākļus tiesa nekonstatē.

Krimināllikuma 48. pantā noteiktos atbildību pastiprinošos apstākļus tiesa nekonstatē.

Tiesa ņem vērā, ka no noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas dienas ir pagājuši gandrīz astoņi gadi, tiesas rīcībā nav ziņu, ka /pers. A/ būtu izdarījis jaunus likumpārkāpumus, līdz ar to tiesa uzskata, ka, nosakot sodu, ir likumīgs pamats Krimināllikuma 55.panta nosacījumu piemērošanai, jo tiesa ir ieguvusi pārliecību, ka /pers. A/, brīvības atņemšanas sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus.

Ņemot vērā augstākminēto, tiesa secina, ka apsūdzētais sodāms ar brīvības atņemšanas sodu, kas samērīgs ar noziedzīgā nodarījuma smagumu un radīto kaitējumu, un ir piemērojami Krimināllikuma 55.panta nosacījumi.

Lietā cietušais /pers. B/ pieteicis kaitējuma kompensāciju Ls 2763,00, t.i. EUR 3931,39 apmērā par nozagto mantu vērtību. Kriminālprocesa likuma 22.pantā noteikts, ka personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālās iespējas morālās un materiālās kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmo daļu kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskām ciešanām un mantisko zaudējumu. Līdz ar to, pamatojoties uz Kriminālprocesa 350.pantu, no apsūdzētā /pers. A/ par labu /pers. B/ piedzenama kaitējuma kompensācija EUR 3931,39.

Apsūdzētais /pers. A/ bija pieteicis lūgumu par valsts nodrošināta aizstāvja nepieciešamību.

Tiesas sēdē pēc norīkojuma aizstāvības nodrošināšanai piedalījās zvērināts advokāts M. Vitkovskis, kuram saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84.pantu un Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1493, par veikto darbu pienākas atlīdzība no valsts budžeta līdzekļiem. Pamatojoties uz Krimināllikuma 368.panta pirmo daļu izdevumi par juridisko palīdzību EUR 159,84 apmērā piedzenami no /pers. A/.

Ņemot vērā, ka /pers. A/ tiek notiesāts ar brīvības atņemšanu nosacīti, tad drošības līdzeklis –apcietinājums –ir atceļams.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 520. pantu, tiesa

nosprieda

/pers. A/, personas kods /personas kods/, atzīt par vainīgu Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā, un noteikt sodu – brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu.

Saskaņā ar Krimināllikum 55.pantu sodu noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 (vienu) gadu.

/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli – apcietinājumu – atcelt pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 155.pantu, /pers. A/ ir pienākums 10 darbadienu laikā pēc tiesas sprieduma spēkā stāšanās reģistrēties Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā pēc savas dzīves vietas.

Cietušā/pers. B/ pieteikto materiālā kaitējuma kompensāciju apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/ par labu /pers. B/ EUR 3931,39 (trīs tūkstoši deviņi simti trīsdesmit viens eiro un 39 centi).

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu kaitējuma kompensāciju samaksai - 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, uzliekot pienākumu iesniegt tiesai dokumentus, kas apliecina kaitējuma kompensāciju atlīdzināšanu.

Piedzīt no /pers. A/ par labu valstij procesuālos izdevumus, kas saistīti ar advokāta darba samaksu EUR 159,84 (simts piecdesmit deviņi eiro un 84 centi) apmērā. Procesuālie izdevumi (advokāta darba samaksa) ieskaitāmi saņēmēja – Valsts kases, reģistrācijas Nr.90000050138, kontā Nr.LV68TREL1060001239300.

Spriedums daļā par procesuālo izdevumu piedziņu izpildāms labprātīgi 30 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Notiesātais var pārsūdzēt spriedumu apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai 30 dienu laikā no dienas, kad saņemta nolēmuma kopija, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Pilns sprieduma teksts pieejams 2020.gada 23.martā.

Tiesnese D.Bondare